

Typord för undersökning av de svenska folkmålen.

Frågelista för substantivsuffixen.

Härad:

socken:

enligt meddelande av

namn:

n. v. yrke:

födelseår:

födelseort:

bor nu (by l. gård):

har inom socknen tillbragt levnadsåren:

föret bott åren

Undersökningen gjord år

av

I denna lista efterfrågas såväl orden som översättning till svenskt riksspråk. Ge om möjligt exempel med hela satser, i vilka de olika orden förekomma, och anteckna inom parentes det ord (subst., verb, adjektiv o. s. v.), till vilket bildningen hänför sig.

Denna ordlista avser i första hand västsvenskt språkbruk. Dock har även medtagits några för andra områden karakteristiska ändelser (ex. I. -d, -nta).

Uppsala i maj 1917.

J. G.

Listan önskas insänd om möjligt före 15. aug. 1917 till fil.
lie. J. Götling, Odensberg.

-a

(Nedsättande benämningar på kvinnor och hondjur. Vanl. finnas vid sidan av bildningarna likalydande verb. Akut eller grav aksent?)

ballra f. kvinna som pratar mycket

höppja f. " " har nervöst brättom

snattra f. " " pratar mycket

survra f. slarvig kvinna.

-an

(Svordomar och förmildrade benämningar på 'fan')

jädan skrådan

jädran skråttan

jästran

-ande (ell. -ing)

1. (Abstrakter, där både **-ande** och **-(n)ing** kunna förekomma men med olika betydelser. Ex.: "Dä va i ett äitane" = "man höll på och åt ideligen"; men däremot: "Blir dä inte äiting snart?" = "få vi inte mat snart?")

plöjande plöj(n)ing

supande sup(n)ing

ätande ät(n)ing

måkkande måkk(an)ing

2. blinkande, blinkning

bratande, brak

knakande, knak

knättande, knäppning

3. (Benämningar på könsdelarna hos vissa hondjur. Vid sidan stå verb med betydelsen 'föda')

bärant n. best. form: könsdelarna hos en ko

fålant " " " " ett sto

grisant " " " " en sugga

önant " " " " en tacka

4. sväljande n. svalg

5. (Nedsättande benämningar på talorganen)

babblant n. best. form, truten, med vilken man babblar¹

bratant

¹ Alla följande i grupp 5 ha denna betydelse i olika nyanser.

gapant

smattrant

tjattrant

6. (Förstorande eller föminskande uppträder suffixet i)

flankande n. ett väldigt stycke (flanke)

flokande " " " (flope)

grandande (grännane) n. ett litet smul (grand)

sjokande n. ett väldigt stycke (sjok)

-are

1. hävare m. person som häver

slåttare

mäjare

2. (Suffixet lägges till personnamn för att ange anhängare av personen, medlem av ifrågavarande familj o. d.)

lindholmare

3. (Anger namn på invånare efter boningsorten)

byare¹ m, invånare i byn

stomnare

sjöbackare

I. -d

(Abstrakter, ofta övergångna till konkreter)

levvd (lövvd) f. lämning t. ex. av en måltid

nidd f. elakhet. (Jfr göra ni(d) av någon)

jävvd f. givning, portion (ex. av hö)

vävvd f. det vävda tyget mellan skäl och bröstbom

II. -d-

(Uppträder tillsammans med **-an**, **-inge** [o. flera?]) ändelser för att bilda förmildrade svordomar)

jädan

skrådingen

¹ Finnes härjämte eller i stället härför bildningstyper som 'byarna' (Byarna) plur. 'folket i byn' (resp. i en ort m. namnet By(n)), där **-ar** är pluraländelse, och singularen — om den finnes — skulle lyda 'en bye'? Eller finns motsvarande form med **-s**-inskjutet 'Bysarna' 'folket i By'?

I. -e (-en) (mask.)

1. groe, grodd; första gräset om våren o. d.

kvälle, kvällsmat

korse, korsväg

2. (Karakteriserande benämningar på manspersoner)

dråse, drullig mansperson

juffe

snore

rabbe

vrese

3. (Ättlingnamn. Vilken aksent?)

Majen, sonen till Maja (änka?)

Maja-Lisen, sonen till Maja

o. d. bildningar.

4. (Benämningar på personer efter boningsorten. Aksent?)

Brogge(n), han som är ifrån Brogården

Tremse(n), han som är ifrån Tremstorp o. s. v.

II. **-e** (neutr.)

1. (Tränamnskollektiver)

ale, virke av al; aldunge?

alme björke (börke, berke)

aple eke

aspe (äspe) ene (aine) o. s. v.

aske (äske)

2. (Andra kollektiver, ofta med instrumental eller resultativ anstrykning)

bryne, bryningsmedel; det varmed man kan "bryna"

en lie o. d.

dricke, som kan drickas

fyller

gårdsle

mete n. det man kan meta fisk med

musäte

stänge

tjölle (tjylle) det varmed man kan tända en brasa

3. (Nedsättande benämningar på personer)

flakse, flaxig kvinna

slöe, slö person

tjäfse, person som käbblar emot

4. (Abstrakter)

binne nytänne

blänne (blände) tillbäre, händelse.

-ek (-ik)

(Nedsättande benämningar på personer. Vanligen står ett verb vid sidan. Aksent?)

brättelek m. bräkstake

drumlek m. drumlig mansperson

grinek m.

jamsek m.

laffsek m.

snattrek m.

subbek m.

-el (-il)

1. hukel m. mansperson, som går och hukar

krökel m. elak pojkvasker

survel

såkel

2. Brittel, son till Britta (fästman till Britta?)

Klarel

-else

(Mask. eller neutr.? Akcent?)

drickelse rökelse, tobak o. d.

grymmelse

-en

1. bärjen m. skörd talen

frågen

kneken

riven

2. böjen m. böjlighet vidden

töjen snedden

tjökken (tjakken)

-er

(Nedsättande benämningar på manspersoner och handjur. Akcent?)

fleper m. flabbig mansperson

gaper sjäser

grabber sjäter

pluffer

-eri

galneri n. stollatyg, upptåg

sjåperi

tokeri

-esa (-isa)

1. kokesa f. mjölkesa

tvättesa n. noleplåkkesa

2. (Anger hustru till en man av visst yrke)

bonnesa	smeesa
---------	--------

klåkkesa	snekkesa
----------	----------

3. (Anger hustrun efter mannens namn)

Blidsa, hustru Blid	Strömmesa
---------------------	-----------

Jältesa	
---------	--

-het

(Exempel på bildningar, som ej finnas i riksspr., t. ex.):

anihet f. flitighet	
---------------------	--

-ing (abstr.)

diking f.	plöjing
-----------	---------

frijing	slåing
---------	--------

grävning (graving)	ätning
--------------------	--------

hösting	härming m. l. f.?
---------	-------------------

-inge (-ing)

1. blinninge m.	hemmaföinge
-----------------	-------------

dumminge	trinninge
----------	-----------

fotinge

2. Häddingen, sonen till Hädda (Hedvig)

Lillingen, han som är liten (öknamn)	
--------------------------------------	--

Storingen, " " " stor "	
-------------------------	--

3. frugålinge, invånare i Frugården

hovmångålinge, inv. i Hovmånggården.	
--------------------------------------	--

4. (Svordomar)

hundingen	skrådingen
-----------	------------

5. föttlinge

dumlinge

kättlinge	grönlinge
-----------	-----------

6. jäsingen

skrättningen

sjuttsingen	attsingen
-------------	-----------

7. jädringen

jästringen

-l-

(Smeksamma benämningar:)

1. brolle, lilla bror

molla

falle

2. kolla, kossan

sölle

3. grälla

rölla

gulla

4. Alle (Alexander) Ville (Vilhelm)

-lek

(Bildningar på -lek, som ej finnas i rspr.)

trinnlek m., trindhet vilek m. vidhet

-makare

1. (Fabrikantbenämningar)

korjmakare m. kåstmakare (kvast-)

2. krångelmakare bråkmakare

-nta

(Förmildrade svordomar, utrop o. d.)

jutulnta, int.

jäkulnta, förmildrad svordom

fankenta, " "

-r-

tjurre m. lockord till en tjur.

-s-

1. Kajsa (Karin)

2. kossa misse

-skap

(Bildningar, som ej finnas i rspr.)

-t-

(Smeknamn)

1. Hannte (Johannes) Svante (Sven)

Jonnte (Johan)

2. brunnta stjärnte

3. hännta 'illa handen'

